

การเริ่มต้นนับเวลาอพยพหนีไฟ

ที่มา: กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ผู้บริหารหรือผู้จัดการความปลอดภัยด้านอัศคักยของสถานประกอบการต่างๆ จำนวนไม่น้อยมีข้อสงสัยในประเด็นสำคัญคือ กฎหมายกำหนดให้ในกรณีเกิดเพลิงไหม้ ต้องมีการอพยพลูกจ้างทั้งหมดไปยังที่ปลอดภัยภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที ซึ่งนายจ้างต้องเตรียมแผนอพยพ เส้นทางหนีไฟ ทางออกหนีไฟ และจุดรวมพลเตรียมไว้ที่ไม่มีระบุในกฎหมาย แต่ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้ในการอพยพลูกจ้างทั้งหมดออกจากอาคารไปยังพื้นที่ปลอดภัยในกรณีเกิดเหตุอัศคักยภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที จะเริ่มต้นนับเวลาในการอพยพตั้งแต่เมื่อไหร่ จึงมีการหารือข้อกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

ผู้บริหารสถานประกอบการเอกชนมีข้อหารือในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดลอมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัศคักย พ.ศ. 2555 หมวด 2 ความปลอดภัยเกี่ยวกับ อาคารและทางหนีไฟ ข้อ 8 กำหนดให้นายจ้าง จัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละสองเส้นทางซึ่งสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัยภายในเวลาไม่เกินห้านาที

ประเด็นที่หารือก็คือ การเริ่มนับเวลาสำหรับการอพยพต้องเริ่มเมื่อไหร่

ข้อหารือดังกล่าวมีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดลอมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัศคักย พ.ศ. 2555

หมวด 2 ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ 8 กำหนดให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคาร อย่างน้อยชั้นละสองเส้นทาง ซึ่งสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดย

ปลอดภัยภายในเวลาไม่เกินห้านาที

เส้นทางหนีไฟจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไปสู่จุดที่ปลอดภัยต้องปราศจากสิ่งกีดขวาง

ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ ไม่มีธรณีประตูหรือขอบกั้น และเป็นชนิดที่บานประตูเปิดออกไปตามทิศทางการหนีไฟกับต้องติดอุปกรณ์บังคับให้บานประตูปิดได้เอง ห้ามใช้ประตูเลื่อน ประตูม้วน หรือประตูหมุน และห้ามปิดตาย ใส่กลอน กุญแจ ผูก ล่ามโซ่ หรือทำให้เปิดออกไม่ได้ขณะที่มีลูกจ้างทำงาน

ตอบข้อหารือ

กองความปลอดภัยแรงงานได้พิจารณาข้อหารือประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้เน้นย้ำให้สถานประกอบการต้องปฏิบัติตามแผนป้องกันและระงับอัศคักยที่กำหนดให้มีแผนอพยพหนีไฟ เมื่อผู้อำนวยการดับเพลิงสั่งใช้แผนอพยพหนีไฟพร้อมกตสัญญาแจ้งเตือนเหตุเพลิงไหม้ให้ลูกจ้างอพยพออกจากอาคารสู่จุดปลอดภัย ทั้งนี้การนับเวลาจะเริ่มนับตั้งแต่สัญญาแจ้งเตือนเหตุเพลิงไหม้ดังขึ้น และสิ้นสุดการนับเมื่อลูกจ้างคนสุดท้ายออกจากอาคาร

หมายเหตุ อ้างอิงหนังสือกองความปลอดภัยแรงงานที่ รง0504/54 ลงวันที่ 5 มกราคม 2561

ภาคผนวก

ข้อกำหนดสัญญาแจ้งเตือนเหตุเพลิงไหม้

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดลอมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัศคักย พ.ศ.

2555 หมวด 2 ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ 9 สถานประกอบการที่มีอาคารตั้งแต่สองชั้นขึ้นไป หรือมีพื้นที่ประกอบการตั้งแต่สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ในสถานประกอบการทุกชั้น โดยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อย่างน้อย ต้องประกอบด้วย

(ก) อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ทั้งที่ใช้ระบบแจ้งเหตุอัตโนมัติและระบบแจ้งเหตุที่ใช้มือเพื่อให้อุปกรณ์ส่งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ทำงาน

(ข) อุปกรณ์ส่งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ต้องสามารถส่งเสียงหรือสัญญาณให้ทุกคนภายในอาคารได้ยินหรือทราบอย่างทั่วถึงเพื่อการหนีไฟ

(2) อุปกรณ์แจ้งเหตุที่ใช้มือต้องอยู่ในที่เห็นได้อย่างชัดเจน เข้าถึงได้ง่าย หรืออยู่ในเส้นทางหนีไฟ โดยติดตั้งห่างจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไม่เกินสามลิบเมตร

(3) เสียงหรือสัญญาณที่ใช้ในการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ต้องมีเสียงหรือสัญญาณที่แตกต่างไปจากเสียงหรือสัญญาณที่ใช้ในสถานประกอบการ

(4) กิจการโรงพยาบาลหรือสถานที่ห้ามใช้เสียงหรือใช้เสียงไม่ได้ผล ต้องจัดให้มีอุปกรณ์หรือมาตรการอื่นใด เช่น สัญญาณไฟ หรือรหัสที่สามารถแจ้งเหตุเพลิงไหม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือมาตรฐานอื่นที่อธิบดีกำหนด